

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie J. L. - sędziego Sądu Rejonowego w G. w stanie spoczynku

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu w dniu 9 listopada 2023 r.

wniosku sędziego SN X.Y.. o wyłączenie SSN X.X., SSN Y.Y. i SSN Z.Z. od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZB 14/22 w trybie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. i art. 29 § 24 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2023, poz. 1093; dalej: „u.SN”)

na podstawie art. 41 § 1 i 2 k.p.k. *per analogiam* w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. w zw. 29 § 24 u.SN i art. 10 § 1 u.SN w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023, poz. 217; dalej: „p.u.s.p.”)

postanowił:

**pozostawić bez rozpoznania wniosek sędziego SN X.Y.. o
wyłączenie SSN X.X., SSN Y.Y. i SSN Z.Z. od rozpoznania sprawy
o sygn. akt I ZB 14/22**

UZASADNIENIE

Sędzia Sądu Najwyższego X.Y.. – wyznaczony do udziału w rozpoznaniu sprawy I ZB 14/22 – w dniu 19 września 2023 r. złożył w Sądzie Najwyższym Izbie Odpowiedzialności Zawodowej wniosek o wyłączenie w trybie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. i art. 29 § 24 u.SN od udziału w rozpoznaniu tejże sprawy innych członków składu orzekającego, tj. SSN X.X., SSN Y.Y. i SSN Z.Z. W uzasadnieniu wniosku wskazał przede wszystkim na powołanie wymienionych sędziów na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady

Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Podniósł, że sędziowie ci, zasiadając w składzie orzekającym w przedmiocie tzw. testu niezawisłości i bezstronności sędziego Sądu Najwyższego, musieliby wypowiedzieć się odnośnie co do okoliczności, która również ich bezpośrednio dotyczy. Taka sytuacja może zostać w odbiorze zewnętrznym odczytana jako postępowanie utrwalające obraz sądu jako działającego w warunkach braku bezstronności. Wyłączenie wskazanych sędziów SN od udziału w rozpatrywaniu sprawy I ZB 14/22 spowoduje natomiast wyeliminowanie wszelkich mogących powstać wątpliwości w zakresie prawa do rozpoznania sprawy przez niezawisły i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 45 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek SSN X.Y.. o wyłączenie od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZB 14/22 pozostałych członków składu orzekającego, tj. SSN X.X., SSN Y.Y. i SSN Z.Z. należało pozostawić bez rozpoznania, albowiem jest on niedopuszczalny z mocy ustawy.

Instytucja wyłączenia sędziego uregulowana została w przepisach art. 40-43 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeksu postępowania karnego (Dz. U. z 2022, poz.1375), stosowanych w niniejszej sprawie odpowiednio w oparciu o art. 128 p.u.s.p. w zw. z art. 29 § 24 u.SN. W tym kontekście zauważyć należy, że SSN X.Y.. podstawę prawną swojego wniosku upatruje w art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., mimo że analiza jego treści nie pozwala na stwierdzenie, iż mieści się on w przesłankach tychże przepisów. W istocie rzeczy omawiany wniosek sprowadza się bowiem wyłącznie do kwestionowania prawidłowości powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego sędziów: X.X., Y.Y. i Z.Z., przez osobę nieuprawnioną.

Zgodnie z jednoznaczną i nie budzącą wątpliwości interpretacyjnych treścią art. 42 § 1 i 2 k.p.k. wyłączenie sędziego następuje na żądanie sędziego –

podlegającego wyłączeniu, z urzędu lub na wniosek strony. Jeżeli sędzia uzna, że zachodzi przyczyna wyłączająca go z mocy art. 40 § 1 k.p.k., wyłącza się, składając oświadczenie na piśmie do akt, a na jego miejsce wstępuje inny sędzia. Powołany przepis nie przewiduje możliwości złożenia wniosku o wyłączenie przez innego sędziego wyznaczonego do udziału w sprawie, co do którego nie zachodzą okoliczności uzasadniające wyłączenie. Pogląd ten znajduje również odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. postanowienie SN z 25.09.2023 r., I ZO 73/23; postanowienie SN z 9.08.2023 r., I ZO 45/23). Jednoznacznie zatem należy uznać, że w świetle powołanego przepisu złożony wniosek o wyłączenie nie znajduje żadnego oparcia w przepisach Kodeksu postępowania karnego, z uwagi na brak cechy „podmiotu uprawnionego” po stronie SSN X.Y..

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]